



Република Северна Македонија
ИНСПЕКЦИСКИ СОВЕТ

Република Северна Македонија
ИНСПЕКЦИСКИ СОВЕТ
Republika e Maqedonisë së Veriut
KËSHILLI I INSPEKTORIATEVE

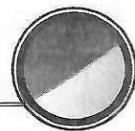
Бр. № 02-576/15

12. 05. 2022 20 год./viti
Скопје - Shkup



ПРОЦЕДУРА ЗА ЗАШТИТЕНО ВНАТРЕШНО И НАДВОРЕШНО ПРИЈАВУВАЊЕ

Maj, 2022 година



Содржина

I.	ПРЕДМЕТ НА ПРОЦЕДУРАТА.....	3
II.	ЦЕЛ НА ПРОЦЕДУРАТА	3
III.	ОДГОВОРНОСТИ И ОВЛАСТУВАЊА.....	3
IV.	ОПИС НА ПРОЦЕДУРАТА	3
IV.1.1	Овластено лице за прием на пријави	3
IV.1.2	Заштитено внатрешно и надворешно пријавување	4
IV.1.3	Постапување на овластеното лице	5
IV.1.4	Начин на постапување на овластеното лице.....	6
IV.1.5	Постапување на овластеното лице во случај по пријавата да е надлежна друга институција.....	7
IV.1.6	Превземање на мерки од страна на овластеното лице	8
IV.1.7	Изготвување на извештај.....	8
IV.1.8	Заштита на укажувач	8
V.	ПРАВНО ДЕЈСТВО И СТАПУВАЊЕ ВО СИЛА НА ПРОЦЕДУРАТА	10
VI.	РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ	10



I. ПРЕДМЕТ НА ПРОЦЕДУРАТА

Со оваа процедура се утврдува постапката за заштитено внатрешно и надворешно пријавување, како и постапувањето и должностите на овластеното лице во врска со заштитеното пријавување, согласно со Законот за заштита на укажувачи („Службен весник на Република Македонија“ бр.196/15), член 2, став 4 од Правилникот за заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор (Сл. весник на РМ 46/2016), член 2, став 5 од Правилникот за заштитено надворешно пријавување (Сл. весник на РМ 46/2016), како и други подзаконски акти кои произлегуваат од наведениот закон.

II. ЦЕЛ НА ПРОЦЕДУРАТА

Целта на оваа процедура е да се пропише постапката за заштитено внатрешно и надворешно пријавување, како и постапувањето и должностите на овластеното лице во врска со заштитеното пријавување.

III. ОДГОВОРНОСТИ И ОВЛАСТУВАЊА

- Претседател на Инспекциски совет – одговорност за доставување на Извештај
- Овластено лице за постапување по пријави - одговорност за прием и евидентирање на пријавите, овластување за составување на Записник и овластување на подготовкa и доставување на Извештај.

IV. ОПИС НА ПРОЦЕДУРАТА

IV.1.1 Овластено лице за прием на пријави

Раководното лице во Инспекциски совет овластува лице за прием на пријави доставени заради заштитено внатрешно и/или надворешно пријавување од страна на укажувач/и врз основа на Решение за овластување на лице за прием на пријави, на кое му се обезбедува независност и непречност во работењето.

Од страна на раководното лице може да бидат овластени повеќе лица, со тоа што се определува кое од овие лица е одговорно за сумирање на податоците и



изготвување и доставување на Полугодишен извештај за примени пријави од укажувачи до Државната комисија за спречување на корупцијата.

На веб – страната на Инспекциски совет, се објавува името и презимето, работното место, телефонскиот број и контакт, поштенската адреса и адресата на електронската пошта за прием на пријави.

IV.1.2 Заштитено внатрешно и надворешно пријавување

Категории на лица кои можат да се јават во својство на укажувачи се:

-лице кое има засновано работен однос на неопределено или определено време во институцијата, односно правното лице за каде пријавува;

- кандидат за вработување, кандидат за волонтер или практикант во институцијата односно правното лице за каде пријавува;

- лице кое е или било волонтер или практикант во институцијата, односно правното лице за каде пријавува;

- лице кое по било кој основ е или било ангажирано за извршување на работа од институцијата, односно правното лице за каде пријавува;

- лице кои по било кој основ е или било во деловен однос или друг однос на соработка со институцијата, односно правното лице за каде пријавува;

- лице кое користи или користело услуги во институцијата, односно правното лице во јавниот и приватниот сектор за каде пријавува

Заштитено внатрешно пријавување - Заштитено пријавување укажувачот врши во Инспекциски совет доколку има сомневање или сознание дека е извршено, се врши или ќе се изврши казниво дело, или друго незаконито или недозволиво постапување со кое се повредува или загрозува јавниот интерес.

Заштитено надворешно пријавување - Заштитено пријавување укажувачот може да врши и со пријавување до Министерството за внатрешни работи, надлежното јавно обвинителство, Државната комисија за спречување на корупцијата, Народниот правобранител на Република Македонија или други надлежни институции, односно правни лица, доколку:

- пријавувањето е непосредно или посредно насочено против раководното лице во институцијата, односно правното лице каде пријавува или



- укажувачот во врска со пријавувањето не добие информации за преземени мерки во рок од најдоцна 15 дена по приемот на пријавата

- не се преземени мерки или укажувачот не е задоволен од постапувањето или се сомнева дека нема да се преземат мерки или дека пријавувањето ќе предизвика штетни последници по него или по негово близко лице.

IV.1.3 Постапување на овластеното лице

Овластеното лице е должно да врши прием на пријави доставени директно до него од укажувач заради заштитено внатрешно и надворешно пријавување согласно со закон, поединечно или групно, во писмена форма доставени лично или преку посебно поштенско или електронско сандаче или усно на записник.

Заведувањето на примените пријави овластеното лице го врши со ставање посебен приемен штембил и евидентирање во посебен деловодник.

Во случаите кога пријавувањето е извршено директно до овластеното лице во Инспекциски совет, овластеното лице задолжително:

-постапува по пријавувањето со почитување на постапките утврдени со оваа Процедура

-презема мерки за заштита на личните податоци на укажувачот, која бара да биде анонимен или пријавува доверливо, согласно прописите за заштита на личните податоци

-презема мерки за заштита на информациите во пријавата доколку истите се добиени со увид во класифицирани документи или истите се класифицирани информации, согласно прописите за заштита на класифицирани информации

-го информира укажувачот доколку е познат за преземените мерки во врска со пријавата без одлагање, а најдоцна во рок од 15 дена од денот на приемот на пријавата

Во случај пријавата до овластеното лице да е дадена усно, овластеното лице составува Записник, во кој се содржат податоци пропишани согласно со Правилникот за заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор („Сл.весник на РМ“ бр.46/16) и со Правилникот за заштитено надворешно пријавување во институциите во јавниот сектор („Сл.весник на РМ“ бр.46/16). Записникот се потпишува од страна на укажувачот и од страна на овластеното лице за прием на пријави. Записникот се заведува како примена пријава.

Во случај пријавата да е доставена во електронска форма на носач на електронски запис односно по електронски пат, овластеното лице го печати



записот кој одговара на пријава според содржината и испечатеното со потпишани прилози добиенини во форма на електронски записи и го заведува како примена пријава. Доколку печатењето на прилозите е неекономично, овластеното лице истите ги зачувува во електронска форма на посебниот компјутер обезбеден со лозинка позната само нему.

Кога овластеното лице ја проследува пријавата до друга надлежна институција или кога е потребно пренесување на приложените електронски записи заради постапување по пријавата, овластеното лице извршувајќи ги обврските и одговорностите во примена на обезбедените технички и организациски мерки за заштита на податоците во согласност со прописите со кои се уредува заштитата на личните податоци, електронските записи ги преснимува на носач на електронски запис кој го приложува кон пријавата.

IV.1.4 Начин на постапување на овластеното лице

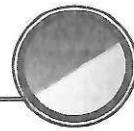
Овластеното лице истиот ден по приемот ја заведува пријавата со сите прилози, ја разгледува, ја проучува нејзината содржина и постапува согласно закон. Заведувањето на примените пријави овластеното лице го врши со ставање посебен приемен штембил и евидентирање во посебен деловодник.

Доколку овластеното лице утврди дека применниот документ односно запис не претставува односно не се однесува на пријава од укажувач, за истото веднаш во предметот става забелешка која ја евидентира во посебниот деловодник, задржува копие од предметот, а предметот со приложените документи во оригинал го доставува со пропратно писмо до писарницата на надлежната институција. За преземените дејствија, овластеното лице без одлагање го известува укажувачот доколку е познат.

По приемот и заведувањето на пријавата овластеното лице без одлагање врши проценка на содржината на пријавата за да утврди дали истата е логична и разумна, дали претставува пријавува од укажувач согласно Законот за заштита на укажувачи како и дали пријавата содржи доволно елементи за да биде проследена за понатамошно постапување.

Во вршењето на горенаведената проценка, овластеното лице може да побара дополнителни информации од укажувачот доколку е познат и да се консултира со други лица, а притоа да внимава на заштитата на идентитетот на укажувачот.

По извршување на проценката, овластеното лице донесува заклучоци за понатамошно постапување по пријавата кои се однесуваат на надлежност односно



ненадлежноста за постапување на институцијата каде е назначено и потребното преземање мерки за постапување по пријавата.

За наводите од содржината на пријавата и заклучоците овластеното лице без одлагање го известува претседателот на Инспекциски совет, со писмено известување, потпишано и заверено од овластеното лице во Инспекциски совет. По исклучок доколку овластеното лице во вршење на проценката констатира дека наводите од содржината на пријавата посредно или непосредно се насочени против претседателот на Инспекциски совет, член на Инспекциски совет или генерален секретар на Инспекциски совет, пријавата без известување на претседателот на Инспекциски совет, ја проследува до надлежната институција согласно закон.

IV.1.5 Постапување на овластеното лице во случај по пријавата да е надлежна друга институција

Овластеното лице во Инспекциски совет до кое е доставена пријава по која е надлежна друга институција согласно закон, најдоцна до 8 дена од денот на приемот на пријавата ја заведува и ја проследува до надлежната институција.

Доколку е пријавено кривично дело против државата, против човечноста и меѓународното право, од областа на организираниот криминал и за кое со Кривичниот законик е пропишана казна затвор од најмалку четири години, чиешто докажување е проследено со несразмерни тешкотии или не може да се изврши без исказ на укажувачот кој поради можноата опасност да биде изложен на заплашување, закана со одмазда или опасност по животот, здравјето, слободата, физичкиот интегритет или имот од поголем обем, не се согласува во својство на сведок да даде исказ, овластеното лице со прибавена писмена согласност од укажувачот без одлагање доставува:

- до Министерството за внатрешни работи или надлежен јавен обвинител Иницијатива за доставување писмено барање за поднесување Предлог за вклучување во Програмата за заштита согласно со Законот за заштита на сведоци или
- до Јавниот обвинител на Република Македонија иницијтивата за поднесување Предлог за вклучување во Програмата за заштита согласно со Законот за заштита на сведоци.

За проследувањето на пријавата и писменото барање, овластеното лице истовремено го известува укажувачот доколку е познат.



IV.1.6 Превземање на мерки од страна на овластеното лице

По примената пријава што е упатена до Инспекциски совет, како надлежна институција за заштитено надворешно пријавување, за која по проценката ќе се утврди дека истата е логична, разумна и содржи доволно елементи за понатамошно постапување, овластеното лице презема мерки во своја надлежност за постапување по пријавата односно ја проследува пријавата до службеното лице надлежно за постапување во областа на која се однесува пријавата, откако претходно од пријавата ќе ги издвои личните податоци и податоците кои може да го разоткријат идентитетот на укажувачот доколку укажувачот барал да остане доверлив.

Овластеното лице на барање на укажувачот го известува за текот и дејствијата кои се преземени во постапувањето по пријавата и му овозможува на укажувачот да изврши увид во списите на предметот оформлен врз основа на неговата пријава согласно закон.

Доколку овозможувањето на увидот односно пристапот до информациите во врска со постапувањето по пријавата може да има штетни последици за текот на постапката, овластеното лице ги одделува тие информации и за тоа го известува укажувачот и му овозможува увид во останатиот дел во содржината на известувањето односно во останатиот дел од списите на предметот.

За исходот од постапката по предметот оформлен по пријавата овластеното лице го известува укажувачот доколку е познат.

IV.1.7 Изготвување на извештај

Овластеното лице изготвува полугодишен извештај за примени пријави од укажувачи кој содржи општи статистички податоци и податоци за оформени предмети по примени пријави, а претседателот на Инспекциски совет истиот го доставува до ДКСК. Полугодишниот извештај ги содржи податоците кои се пропишани во Правилникот за заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор и Правилникот за заштитено надворешно пријавување во институциите во јавниот сектор.

IV.1.8 Заштита на укажувач

Укажувачот не е должен да ја докажува добрата намера и вистинитоста на пријавувањето. На укажувачот му се обезбедува заштита согласно закон и му се гарантира анонимност и доверливост до степен и до момент до кој тој го бара.



Се забранува откривање или овозможување откривање на идентитет на укажувач, освен кога тоа се бара со судска одлука.

Овластеното лице е должно да ги заштите податоците на укажувачот, освен ако укажувачот е согласен на откривање на тие податоци, а во согласност со закон со кој се уредува заштита на личните податоци.

Секое лице кое ќе ги дознае податоците на укажувачот е должно да ги заштити.

Овластеното лице е должно во текот на примањето на информациите да ги извести укажувачот дека неговиот идентитет може да биде откриен на надлежен орган, ако доколку без откривање на идентитетот не би било можно да се постапува пред тие органи, како и да го извести за мерките за заштита на учесниокот во кривичната постапка. Ако во текот на постапката е неопходно да се открие идентитетот на укажувачот, овластеното лице е должно за тоа да го извести укажувачот, пред откривањето на идентитетот.

Укажувачот има право на судска заштите пред надлежен суд согласно со закон.

Укажувачот има право на надомест на штета што може да ја претрпи тој или нему блиски лица поради заштитено внатрешно и заштитено надворешно пријавување. Барањето за надомест на штета се остварува со поднесување на тужба до надлежен суд.

Злоупотреба на пријавувањето на укажувачот е свесно пријавување невистинити информации за физичко или правно лице со цел предизвикување штетни последици за истото. Злоупотреба на пријавувањето на укажувачот е и доколку со должно внимание и совесно, до степен до кој тоа го дозволуваат околностите, укажувачот не проверил дали тие податоци се точни и веродостојни. Со утврдување на злоупотреба се губи заштитата обезбедена согласно Законот за заштита на укажувачите. Злоупотребата на пријавувањето на укажувачот поради која настанале штетни последици за физичкото или правното лице е основ за поведување на постапка за утврдување на негова одговорност согласно закон.

